

Bruxelles, den 16. marts 2026
(OR. fr)

7312/26

JUR 205
COUR 1
INST 95
COUR

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Udkast til ændringer af Domstolens procesreglement

Vedlagt følger til delegationerne en skrivelse af 12. marts 2026 fra Koen Lenaerts, præsident for Den Europæiske Unions Domstol, til Marilena Raouna, formand for Rådet for Den Europæiske Union, med udkast til ændringer af Domstolens procesreglement.

DEN EUROPÆISKE
UNIONS DOMSTOL
Præsidenten

Luxembourg den 12. marts 2026

*Marilena Raouna
Viceminister for europaspørgsmål
Formand for Rådet for
Den Europæiske Union
Rue de la Loi, 175
B-1048 Bruxelles*

Fr. formand

Under henvisning til artikel 253, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 106A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab skal det vedlagte udkast til ændringer af Domstolens procesreglement herved forelægges til Rådets godkendelse.

Med udkastet tilsigtes det for det første dels at præcisere rækkevidden af den undtagelse, som er omhandlet i procesreglementets artikel 38, stk. 4, med henblik på at fjerne enhver tvivl med hensyn til medlemsstaternes mulighed for at anvende deres eget officielle sprog i sager for Domstolen, dels at lette eller fjerne visse formaliteter, der er fastsat i andre bestemmelser i det nævnte reglement, og som forekommer unødvendige og har en indvirkning på varigheden af procedurerne for Domstolen.

Med udkastet tilsigtes det for det andet dels at tage hensyn til de erfaringer, der er høstet i forbindelse med de treårige fornyelser af Domstolens sammensætning, som er kendetegnet ved flere dommers samtidige fratræden og behovet for i god tid at afslutte et stort antal sager inden de pågældendes fratræden, dels at sikre en mere smidig styring af sagerne ved at fastsætte bl.a. en mulighed for, at formanden for dommerkollegiet ved sin underskrift attesterer en dommers faktiske deltagelse i rådslagningen og afstemningen, når afsigelsen af afgørelsen finder sted efter denne dommers udtrædelse af tjenesten ved Domstolen.

Teksten til udkastet fremsendes på alle officielle sprog og indeholder en begrundelse, hvortil jeg tillader mig at henvise.

Med venlig hilsen

Koen Lenaerts

UDKAST TIL ÆNDRINGER AF DOMSTOLENS PROCESREGLEMENT

Begrundelse

Nærværende udkast til ændringer af Domstolens procesreglement, der er støttet på artikel 253, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har tre formål.

Med udkastet tilsigtes det for det første at præcisere rækkevidden af den undtagelse, der er omhandlet i procesreglementets artikel 38, stk. 4, som vedrører medlemsstaternes mulighed for at anvende deres eget officielle sprog i visse sager. Det foreslås at ændre denne artikel, så den nævnte mulighed ikke kun gælder i de tre tilfælde, som artiklen omhandler på nuværende tidspunkt, men ligeledes med hensyn til alle de sager, som medlemsstaterne deltager i, og med hensyn til alle de anmodninger, retsskridt eller appeller, som de fremsætter eller iværksætter, uanset retsgrundlaget herfor. Denne ændring vil mutatis mutandis også omfatte artikel 38, stk. 5, vedrørende den mulighed, som de stater, der er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden har for at anvende et af de officielle sprog, som er omhandlet i procesreglementets artikel 36, i forbindelse med deres deltagelse i sager ved Domstolen.

Nærværende udkast har dernæst til formål at lette, forenkle eller fjerne visse formaliteter, der er fastsat i procesreglementet, enten fordi de er overflødige, eller fordi de er tidskrævende og dermed har en indvirkning på sagsbehandlingstiden. Her tænkes navnlig på forpligtelsen til at optage et protokollat i retsmøderne i forbindelse med oplæsning af forslag til afgørelse eller domsafsigelse, skønt sådanne retsmøder nu streames direkte og forbliver tilgængelige på Domstolens websted, og på nødvendigheden af at vedtage en kendelse i bestemte tilfælde såsom åbningen af retsforhandlingernes mundtlige del eller indrømmelse af fortrolig behandling i forbindelse med en appelsag, når der i første instans allerede er blevet indrømmet fortrolig behandling af de samme oplysninger i forhold til en eller flere parter.

Af disse grunde foreslås det at ændre procesreglementets artikel 83, 84 og 190 for at begrænse forpligtelsen til at optage et protokollat til kun at omfatte mundtlige forhandlinger og for at sikre, at kravet om vedtagelse af en kendelse forbeholdes de tilfælde, hvor dette er fuldt ud berettiget, såsom i tilfælde af genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del eller i tilfælde, hvor en part anmoder Domstolen om fortrolig behandling af nye oplysninger eller i forhold til andre parter i sagen.

Endelig tilsigtes det med udkastet at drage lære af de erfaringer, der er høstet bl.a. i forbindelse med de treårige fornyelser af Domstolens sammensætning. Henset til den bestemmelse i procesreglementet, som fastsætter, at samtlige de dommere, der har deltaget i

rådslagningen og afstemningen, skal underskrive originaleksemplaret af en dom, kræver det forhold, at flere medlemmer fratræder samtidig, nemlig at retsinstansen i et stort antal sager afslutter rådslagningen og afstemningen på et tidligere tidspunkt – som ligger tilstrækkelig langt fra datoen for den faktiske fornyelse af Domstolens sammensætning – for at gøre det muligt at oversætte dommene i de pågældende sager og derefter undertegne og afsige disse domme, inden de dommere, hvis embedsperiode står til at udløbe, faktisk fratræder. Det krav, som er omhandlet i procesreglementets artikel 88, stk. 2, har derfor den virkning, at retsinstansens rådslagninger og afstemninger i flere måneder og på bekostning af andre sager, der er modne til påkendelse, koncentrerer om de sager, som de dommere, hvis embedsperiode står til at udløbe, deltager i, og derefter – i ugerne forud for fornyelsen – at arbejdsbyrden koncentrerer om de dommere, der forbliver i embedet, eftersom de dommere, hvis embedsperiode udløber, materielt ikke længere vil have tid til at underskrive originaludgaven af domme i de sager, hvori de pågældende måtte have deltaget.

Af denne grund foreslås det af hensyn til en god retspleje at ændre ovennævnte bestemmelse – og analogt artikel 200, der vedrører udtalelsessager – for at give de dommere, hvis embedsperiode udløber, mulighed for at deltage i rådslagningen og afstemningen indtil udløbet af deres embedsperiode og for i dette tilfælde at fastsætte, at afdelingsformanden attesterer, at disse dommere faktisk har deltaget i afdelingens rådslagninger og afstemninger.

På samme måde – og for at sikre en mere afbalanceret fordeling af arbejdsbyrden mellem alle dommerne og en mere smidig styring af de appelsager, der henhører under anvendelsesområdet for statuttens artikel 58a – foreslås det at ændre procesreglementets artikel 170b, stk. 2, med henblik på at ændre den dato, som skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af sammensætningen af afdelingen for bevilling af appel. Ud over vicepræsidenten og den refererende dommer bliver det tredje medlem af dommerkollegiet således formanden for den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet på tidspunktet for vedkommendes udpegelse som refererende dommer og ikke på det – tidligere – tidspunkt, hvor anmodningen om bevilling blev indgivet.

Nærmere forklaringer af årsagen til den nævnte ændring – ligesom anledningen til de øvrige foreslåede ændringer – gives i det følgende. For at lette læsningen er de konkrete ændringer, der er foretaget i teksten af de eksisterende bestemmelser, markeret med gråt.

ÆNDRINGER AF DOMSTOLENS PROCESREGLEMENT

DOMSTOLEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 253, stk. 6,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 106a, stk. 1,

under henvisning til protokollen vedrørende statuten for Den Europæiske Unions Domstol, særlig artikel 63,

i betragtning af, at der på grund af spørgsmål vedrørende de situationer, hvor medlemsstaterne har ret til at anvende deres eget officielle sprog i sager for Domstolen, er anledning til at præcisere rækkevidden af den undtagelse, der er fastsat i procesreglementets artikel 38, stk. 4, og at præcisere, at medlemsstaternes mulighed for at anvende deres eget officielle sprog gælder for samtlige de sager, som de deltager i, og for samtlige de anmodninger eller retsskridt, der fremsættes for eller iværksættes ved Domstolen, herunder appelsager iværksat i henhold til artikel 56 eller 57 i protokollen vedrørende statuten for Den Europæiske Unions Domstol,

i betragtning af, at det endvidere er hensigtsmæssigt at forenkle eller fjerne visse formaliteter, der er fastsat i procesreglementet, enten fordi de er overflødige som følge af den seneste teknologiske udvikling, eller på grund af den arbejdsbyrde, som de medfører, eller den indvirkning, som de har på sagsbehandlingstiden,

i betragtning af, at det i denne forbindelse er hensigtsmæssigt at begrænse forpligtelsen til at optage et protokollat til kun at omfatte mundtlige forhandlinger og at indføre en sondring mellem de formaliteter, der kræves i tilfælde af genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del, og de mindre strenge formaliteter, som gælder i tilfælde af åbning af denne del,

i betragtning af, at der desuden bør drages lære af Domstolens praksis vedrørende fortrolighed, og at Domstolen bør fritages for forpligtelsen til at vedtage en kendelse, når en part i sagen inden for rammerne af en appelsag anmoder om den samme fortrolige behandling i forhold til en anden part som den, der blev indrømmet i første instans af Retten,

i betragtning af, at der også bør tages hensyn til Domstolens erfaringer i forbindelse med en dommers dødsfald eller flere dommers samtidige fratreden, og at der bør fastsættes en mulighed for, at formanden for dommerkollegiet attesterer, at en dommer, som ikke længere er i stand til at underskrive originaleksemplaret af dommen eller udtalelsen, har deltaget i det pågældende kollegiums rådslagninger og afstemninger,

i betragtning endelig af, at det bør gøres lettere at behandle de sager, der er underlagt ordningen med forudgående bevilling af appel, og at der bør sikres en mere afbalanceret fordeling af arbejdsbyrden mellem alle dommerne ved at ændre den dato, som skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af sammensætningen af afdelingen for bevilling af appel, idet

denne sammensætning skal fastlægges i forhold til datoen for udpegelsen af en dommer som refererende dommer og ikke i forhold til datoen for indgivelsen af anmodningen om bevilling forud for appellen,

med Rådets godkendelse, meddelt den.... –

VEDTAGET FØLGENDE ÆNDRINGER AF SIT PROCESREGLEMENT:

Artikel 1

Domstolens procesreglement af 25. september 2012 1 ændres som følger:

1) Artikel 38, stk. 4, affattes således:

»Uanset disse bestemmelser kan medlemsstaterne anvende deres eget officielle sprog, når de deltager i en præjudiciel sag, når de indtræder i en tvist eller en sag, der verserer for Domstolen, eller når de fremsætter en anmodning for eller iværksætter retsskridt eller appel ved Domstolen. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.«

Selv om medlemsstaterne altid har haft ret til at anvende deres eget officielle sprog ved de retsinstanser, som Den Europæiske Unions Domstol består af, afspejler det nuværende procesreglements artikel 38, stk. 4, kun delvist denne realitet, idet bestemmelsen kun henviser til tre tilfælde, der vedrører henholdsvis medlemsstaternes deltagelse i præjudicielle sager, disse stater indtræden i sager, der verserer for Domstolen, og traktatbrudssager som omhandlet i artikel 259 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Appelsager – som omhandlet i statuttens artikel 56 og 57 – fremgår ikke af den nævnte bestemmelse, lige så lidt som de anmodninger og indsigelser, der er omhandlet i procesreglementets kapitel 9 i fjerde afsnit vedrørende direkte søgsmål, og medlemsstaternes deltagelse i procedurerne for fornyet prøvelse eller udtalelsesprocedurerne som omhandlet i henholdsvis sjette og syvende afsnit i procesreglementet. Der er imidlertid ingen tvivl om, at disse stater har ret til at anvende deres eget sprog i forbindelse med sådanne procedurer.

Dette fremgår både af ordlyden af procesreglementets artikel 37, stk. 2, der udtrykkeligt henviser til undtagelsesordningen i artikel 38, stk. 4 og 5, inden det fastlægges, hvilket processprog der skal anvendes i appelsager, procedurer for fornyet prøvelse samt de

¹ EUT L 265 af 29.9.2012, s. 1, som ændret den 18.6.2013 (EUT L 173 af 26.6.2013, s. 65), den 19.7.2016 (EUT L 217 af 12.8.2016, s. 69), den 9.4.2019 (EUT L 111 af 25.4.2019, s. 73), den 26.11.2019 (EUT L 316 af 6.12.2019, s. 103) og den 2.7.2024 (EUT L af 12.8.2024).

procedurer for anmodninger og indsigelser, som er omhandlet i fjerde afsnit, kapitel 9, og af statuttens artikel 56, stk. 2 og 3. Sidstnævnte artikel præciserer, at bortset fra i sager mellem Den Europæiske Union og dennes ansatte kan medlemsstaterne iværksætte appel til prøvelse af en afgørelse, hvorved sagens behandling afsluttes, selv om de ikke har interveneret i den pågældende sag for Retten, og at disse stater i et sådant tilfælde har den samme retsstilling som stater, der måtte have interveneret i første instans. Denne præcisering indebærer derfor, at i lighed med de medlemsstater, der intervenerede i første instans, og som kan anvende deres eget officielle sprog i medfør af artikel 46, stk. 4, i Rettens procesreglement, kan stater, der ikke var part i sagen for Retten, og som iværksætter appel ved Domstolen, ligeledes anvende deres eget officielle sprog.

For at fjerne enhver usikkerhed, der måtte bestå med hensyn til dette spørgsmål, foreslås det at ændre procesreglementets artikel 38, stk. 4, for at rette op på denne mangel og udtrykkeligt fastsætte, at medlemsstaterne ikke alene kan anvende deres eget officielle sprog i de tre ovennævnte tilfælde, men også når de deltager i en sag ved Domstolen – såsom udtalelelsesproceduren eller proceduren for fornyet prøvelse – eller når de fremsætter en anmodning for Domstolen eller iværksætter retsskridt eller appel ved denne.

2) Artikel 38, stk. 5, affattes således:

»De stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden har tilladelse til at anvende et andet af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog end processproget, når de deltager i en præjudiciel sag, når de indtræder i en tvist eller en sag ved Domstolen, eller når de fremsætter en anmodning for eller iværksætter appel ved Domstolen. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.«

Den ændring, der er omhandlet i det foregående nummer, finder anvendelse mutatis mutandis på de stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt på EFTA-Tilsynsmyndigheden. For så vidt som disse stater og denne myndighed kan se sig foranlediget til at deltage i sager ved Domstolen i andre tilfælde end de to, der på nuværende tidspunkt er omhandlet i artikel 38, stk. 5, skal denne artikels ordlyd suppleres ved at fastsætte bestemmelse om, at disse stater og denne myndighed kan anvende et andet af de i artikel 36 nævnte sprog end processproget, ikke blot når de deltager i en præjudiciel sag, eller når de indtræder i en tvist, der verserer for Domstolen, men ligeledes når de deltager i en procedure såsom f.eks. den i procesreglementets artikel 195 fastsatte procedure for fornyet prøvelse, eller når de for Domstolen fremsætter en anmodning som omhandlet i reglementets fjerde afsnit, kapitel 9, eller iværksætter en appel ved Domstolen.

3) Artikel 83 affattes således:

»Artikel 83 *Åbning eller genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del*

Domstolen kan til enhver tid, efter at have hørt generaladvokaten, beslutte at åbne retsforhandlingernes mundtlige del eller ved kendelse bestemme, at denne del skal genåbnes, navnlig hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af afgørende betydning for Domstolens afgørelse, eller såfremt sagen bør afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.«

Procesreglementets artikel 83 fastsætter muligheden for, at Domstolen ved kendelse kan bestemme, at retsforhandlingernes mundtlige del skal åbnes eller genåbnes, og den indeholder i denne sammenhæng tre eksempler på konkrete situationer, der kan føre til åbning eller genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del. Uden at berøre hverken princippet om åbning eller genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del eller de omstændigheder, der kan føre til en sådan begivenhed, tilsigtes det med den foreliggende ændring at forenkle Domstolens fremgangsmåde i tilfælde af åbning af den mundtlige del.

Selv om det er ubestrideligt, at vedtagelsen af en kendelse har en vis nytte i tilfælde af genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del, når en mundtlig forhandling allerede har fundet sted, og/eller når et forslag til afgørelse er blevet fremsat, forekommer det nemlig uforholdsmæssigt at ty til en kendelse, når retsforhandlingernes mundtlige del endnu ikke er blevet åbnet, og der hverken er afholdt retsmøde eller fremsat forslag til afgørelse. I sådanne tilfælde kan beslutningen om at åbne retsforhandlingernes mundtlige del træffes i form af en simpel afgørelse, der meddeles parterne ved en skrivelse fra Justitskontoret, som i givet fald er ledsaget af spørgsmål til skriftlig eller mundtlig besvarelse.

Det forekommer derimod ikke nødvendigt at ændre den nuværende praksis i tilfælde af genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del. Når Domstolen finder, at denne del skal genåbnes, er det vigtigt, at den præciserer grundene hertil, således at parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, fuldt ud forstår rækkevidden af denne genåbning og kan forberede sig optimalt på den nye mundtlige forhandling. Vedtagelse af en kendelse forekommer i et sådant tilfælde at være den mest hensigtsmæssige måde at redegøre for grundene til genåbningen af retsforhandlingernes mundtlige del og de spørgsmål, som skal uddybes i denne sammenhæng.

4) Artikel 84 affattes således:

»Artikel 84 *Protokollat fra mundtlige forhandlinger*

1. Justitssekretæren optager et protokollat for **hver mundtlig forhandling**. Protokollatet underskrives af afdelingsformanden og justitssekretæren. Det har retsvirkning som autentisk bevis.

2. Parterne og de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, kan hos Justitskontoret gøre sig bekendt med ethvert protokollat og få en genpart heraf.«

Selv om Justitskontorets optagelse af et protokollat for hvert retsmøde indtil for nylig udgjorde en vigtig formalitet, der gjorde det muligt at bekræfte selve afholdelsen af dette retsmøde samt dets formål og forløb, har en sådan formalitet i dag mistet en stor del af sin nytte, for så vidt som de retsmøder, hvori der sker oplæsning af forslag til afgørelse og domsafsigelse, streames direkte på Domstolens websted, hvor de forbliver tilgængelige. Efter oplæsningen af forslaget til afgørelse og domsafsigelsen skal forslaget til afgørelse og dommen desuden indgå i sagsakterne og forkyndes for parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

Under disse omstændigheder foreslås det at begrænse forpligtelsen til at optage et retsmødeprotokollat til kun at omfatte mundtlige forhandlinger og at ændre ordlyden af procesreglementets artikel 84, stk. 1, i denne retning. Denne ændring vedrører dog ikke alle sprogversioner. I visse sprogversioner omhandler den nuværende affattelse af artikel 84, stk. 1, i forvejen kun mundtlige forhandlinger.

5) Artikel 88 affattes således:

»Artikel 88

Dommes afsigelse og forkyndelse

1. Domme afsiges i et offentligt retsmøde.
2. Originaleksemplaret af en dom underskrives af **afdelingsformanden**, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren. **Når originaleksemplaret ikke længere kan underskrives af en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, enten på grund af dennes helbredstilstand eller død eller som følge af den pågældendes fratreden eller udløbet af dennes embedsperiode, attesterer afdelingsformanden, at denne dommer har deltaget i rådslagningen og afstemningen.**
3. **Det underskrevne originaleksemplar af dommen** forsegles og opbevares af Justitskontoret. En bekræftet genpart af dommen forkyndes for hver af parterne og i givet fald for den forelæggende ret, for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, og for Retten.«

Således som det er blevet anført i den indledende begrundelse til nærværende udkast er den treårige fornyelse af Domstolens sammensætning en begivenhed, der kan forstyrre retsinstansens effektive funktion, for så vidt som fornyelsen kræver, at Domstolen inden for en relativt kort frist afslutter et stort antal sager for at overholde både kravet i statuttens artikel 17, hvorefter retsinstansens afgørelser kun er gyldige, hvis de træffes af et minimum antal dommere – som varierer alt efter den pågældende afdelings størrelse – og kravet i artikel 88, stk. 2, i Domstolens procesreglement, hvori det præciseres, at originaleksemplaret af en dom skal underskrives af afdelingsformanden, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren.

Mens den regel om quorum, der er fastsat i statuttens artikel 17, ikke giver anledning til vanskeligheder, er dette derimod ikke tilfældet for det krav, som er fastsat i artikel 88, stk. 2, i Domstolens procesreglement. Da originaleksemplaret af en dom først kan underskrives, når det foreligger på processproget, skal dommernes rådslagninger og afstemninger nødvendigvis tilrettelægges i tilstrækkelig god tid inden datoen for den delvise fornyelse af Domstolens sammensætning, således at dette eksemplar kan underskrives, inden de dommere, hvis embedsperiode står til at udløbe, faktisk fratræder. Jo større antallet af fratrædende dommere, desto flere sager vil Domstolen derfor skulle behandle inden for et relativt begrænset tidsrum, og desto større pres vil der blive lagt på disse dommere og på tjenestegrenene, navnlig oversættelsestjenesten, med alle de risici, som er forbundet med det arbejde, der udføres i hast.

Ud over de ovennævnte ulemper skal det bemærkes, at kravet i procesreglementets artikel 88, stk. 2, ligeledes påvirker behandlingen af andre sager, eftersom nødvendigheden af at give absolut prioritet til de sager, der har deltagelse af dommere, hvis embedsperiode står til at udløbe, automatisk bevirker, at behandlingen af andre sager, som er blevet indbragt for Domstolen, udsættes til et senere tidspunkt, skønt visse af dem kan være modne til påkendelse. Endelig skal det understreges, at de ovenfor nævnte vanskeligheder forstærkes yderligere, når afgørelserne om forlængelse af dommernes embedsperiode lader vente på sig. Så længe der hersker usikkerhed om fornyelsen af disse dommers embedsperiode, prioriterer Domstolen nemlig behandlingen af deres sager, navnlig når de udøver hvervet som refererende dommer, for at undgå at skulle starte forfra med behandlingen af disse sager i tilfælde af manglende fornyelse af embedsperioden. Denne fremgangsmåde er dikteret af hensynet til en god retspleje og har til formål at beskytte rettighederne for parterne i sagen, men den medfører en yderligere forøgelse af presset og antallet af sager, der skal behandles forud for andre, og følgelig antallet af sager, hvis behandling må udsættes til et senere tidspunkt.

Af alle disse grunde og for yderligere at udjævne medlemmernes arbejdsbyrde under hele deres embedsperiode og sikre en rettidig behandling af samtlige de sager, der indbringes for Domstolen, foreslås det at foretage en mindre ændring af ordlyden af procesreglementets artikel 88, stk. 2, og dele bestemmelsen op i to særskilte stykker. Stk. 2 vil omhandle det specifikke tilfælde med undertegnelse, mens aspekter vedrørende påføring af segl, opbevaring af originaleksemplaret af dommen hos Justitskontoret og forkyndelse af en bekræftet genpart af denne dom for alle de relevante adressater, vil være omfattet af det nye stk. 3.

Hvad angår selve undertegnelsen vil kravet om en underskrift fra alle de medlemmer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, fortsat gælde som udgangspunkt, men teksten ændres for at fastsætte bestemmelse om, at hvis det materielt ikke længere er muligt for en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, at underskrive en dom, f.eks. fordi rådslagningen og afstemningen i den pågældende sag blev afsluttet kort tid før den delvise fornyelse af Domstolens sammensætning, og dommen stadig er på oversættelsesstadiet, når denne dommer fratræder, vil sidstnævntes underskrift blive erstattet af en attestering fra dommerkollegiets formand af, at den pågældende dommer faktisk har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

Den samme regel vil analogt finde anvendelse i de mere sjældne tilfælde, hvor en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, ikke længere er i stand til at underskrive originaleksemplaret af dommen, enten på grund af sin fratræden eller på grund af sin helbredstilstand eller sin død. Også i dette tilfælde ville det være i strid med kravene om en god retspleje at annullere domsafsigelsen og starte sagen om fra begyndelsen alene på grund af, at et medlem af dommerkollegiet ikke har kunnet underskrive originaleksemplaret af den pågældende dom. Det foreslås derfor, at afdelingsformanden også i dette tilfælde attesterer, at den pågældende dommer faktisk har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

For fuldstændighedens skyld skal det endelig nævnes, at hvis det er afdelingsformanden selv, der ikke længere er i stand til at underskrive dommen, fordi den pågældende forlader Domstolen, varetages denne attesteringsfunktion af den dommer, der afløser vedkommende i henhold til de almindelige regler, som er indeholdt i henholdsvis artikel 13 og 30 i procesreglementet.

6) Artikel 170b, stk. 2, affattes således:

»2. En i dette øjemed særligt oprettet afdeling, der foretrædes af Domstolens vicepræsident, og som desuden omfatter den refererende dommer og formanden for den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet på tidspunktet for udpegelsen af den pågældende som refererende dommer, træffer på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten afgørelse om denne anmodning.«

Den foreslåede ændring har til formål at løse et praktisk problem, der opstår hvert tredje år i forbindelse med de delvise fornyelser af Domstolens sammensætning.

Procesreglementets artikel 170b, stk. 2, fastsætter således i sin nuværende affattelse, at behandlingen af de appelsager, der henhører under anvendelsesområdet for statuttens artikel 58a, er overladt til Domstolens vicepræsident, til den dommer, der er blevet udpeget til at udøve hvervet som refererende dommer, og til formanden for den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om bevilling af appel. Det problem, der opstår i praksis, vedrører netop sidstnævnte skæringsdato. Da en delvis fornyelse er kendetegnet ved, at en eller flere

dommere forlader Domstolen, og da de dommere, der erstatter dem, pr. definition ikke kan tilknyttes en afdeling, før de tiltræder deres embede, er antallet af dommere, der kan udpeges som refererende dommer med henblik på at behandle de appelsager, som er blevet iværksat inden datoen for den delvise fornyelse af Domstolens sammensætning, ret begrænset, eftersom kun de dommere, hvis embedsperiode ikke står til at udløbe, og som hverken udøver funktioner som vicepræsident eller som formand for en afdeling med tre dommere, kan udpeges som refererende dommer i disse sager.

Problemet med sammensætningen af afdelingen for bevilling af appel kan blive endnu mere akut, når den dommer, der før den delvise fornyelse blev udpeget til at fungere som refererende dommer, efter denne fornyelse udpeges som Domstolens vicepræsident eller som formand for en afdeling med tre dommere. Det er i så fald uundgåeligt, at sagen omfordeles til en anden refererende dommer for at overholde ordlyden af artikel 170b.

For at forenkle behandlingen af de nævnte sager og for at sikre en mere afbalanceret fordeling af arbejdsbyrden mellem samtlige dommere og navnlig mellem de nyligt tiltrådte dommere foreslås det derfor at ændre den ovennævnte tidsmæssige præcisering og fastsætte, at afgørelsen om anmodningen om bevilling af appel træffes af en afdeling bestående af vicepræsidenten, den refererende dommer og formanden for den afdeling med tre dommere, som denne dommer er tilknyttet på tidspunktet for udpegelsen af den pågældende som refererende dommer, og ikke på den tidligere dato for indgivelse af anmodningen om bevilling af appel. Denne ændring vil gøre det muligt at træffe en hurtigere afgørelse om sådanne anmodninger, uden at det er nødvendigt at omfordele sagen til en anden refererende dommer.

7) Artikel 190 suppleres med følgende stykke:

»4. Når en part i forbindelse med en sag, som vedrører en appel af en afgørelse fra Retten, anmoder om fortrolig behandling i forhold til en part, der var intervenient under sagen for Retten, af oplysninger, der er fremlagt for Domstolen, og som i forhold til denne part allerede har været genstand for en sådan behandling under sagen i første instans, opretholdes den samme behandling med henblik på sagen for Domstolen.«

Formålet med denne ændring er at lette behandlingen af de anmodninger om fortrolighed, der fremsættes i forbindelse med en appelsag. Når en sådan anmodning indgives til Domstolen inden for rammerne af en appelsag, er Domstolen nemlig forpligtet til at indhente parternes bemærkninger til denne anmodning og derefter træffe afgørelse herom ved kendelse, selv hvis de øvrige parter i sagen ikke har gjort indsigelse mod en sådan anmodning. Det fremgår i øvrigt af Domstolens faste praksis, at når Retten i forhold til en intervenient indrømmer fortrolig behandling af visse oplysninger i sagsakterne, indrømmer Domstolen i tilfælde af en lignende anmodning fremsat inden for rammerne af appelsagen altid den samme fortrolige behandling i forhold til den nævnte part.

Det foreslås derfor at kodificere denne retspraksis ved at indsætte en specifik bestemmelse herom i procesreglementet, hvilket vil fritage Domstolen fra behovet for at afsige en kendelse i sådanne tilfælde og dermed bidrage til at fremskynde sagsbehandlingen.

8) Artikel 200 affattes således:

»Artikel 200

Afgivelse og forkyndelse af udtalelser

1. Udtalelser afgives i et offentligt retsmøde.

2. Originaleksemplaret af en udtalelse underskrives af afdelingsformanden, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren. Når originaleksemplaret ikke længere kan underskrives af en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, enten på grund af dennes helbredstilstand eller død eller som følge af den pågældendes fratræden eller udløbet af dennes embedsperiode, attesterer afdelingsformanden, at denne dommer har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

3. Det underskrevne originaleksemplar af udtalelsen forsegles og opbevares hos Justitskontoret. Det underskrevne originaleksemplar af udtalelsen forkyndes for alle medlemsstaterne samt de institutioner, der er nævnt i artikel 196, stk. 1.«

Denne ændring har to formål.

Med ændringen tilsigtes det for det første at tage hensyn til den ændring, som foreslås i procesreglementets artikel 88, stk. 2, med henblik på at tage hensyn til de særlige situationer, hvor det ikke længere er materielt muligt at indhente alle underskrifter fra de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

For det andet har ændringen til formål at bringe nærværende artikels ordlyd i overensstemmelse med ordlyden af artikel 88 ved at nævne forseglingen af udtalelsen og opbevaringen heraf hos Justitskontoret og at supplere artiklens overskrift, så den afspejler artiklens indhold og forkyndelsen af udtalelsen for medlemsstaterne og de i artikel 196 nævnte institutioner.

Artikel 2

Disse ændringer af procesreglementet, som har retsgyldighed på de sprog, der er nævnt i reglementets artikel 36, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* og træder i kraft den første dag i måneden efter offentliggørelsen.

Udfærdiget i Luxembourg den....